

DRIOI-OL-552-28/2015

Warszawa, dnia 10 czerwca 2015 r.

Zarząd Krajowy
Związku Zawodowego Strażaków
„FLORIAN”
ul. Podchorążych 38
00 - 463 Warszawa

Szanowni Państwo,

odpowiadając na petycję z dnia 18 kwietnia 2015 r. skierowaną do Minister Spraw Wewnętrznych - Pani Teresy Piotrowskiej dotyczącą postulatów Związku Zawodowego Strażaków „FLORIAN”, uprzejmie informuję, co następuje.

Ad. 1. Wzrost uposażeń funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej.

Według danych statystycznych, inflacja w latach 2009 - 2014, rok do roku, przedstawiała się następująco:

Rok	Inflacja [%]
2014	0,0
2013	0,9
2012	3,7
2011	4,3
2010	2,6
2009	3,5

W Państwa petycji sformułowano postulat waloryzacji uposażeń funkcjonariuszy PSP o około 16 % według skumulowanej inflacji za cały okres 2009 - 2014. Należy jednak mieć na uwadze, iż od dnia 01 października 2012 r. nastąpił wzrost uposażenia funkcjonariuszy poprzez podwyżkę stawek dodatku za posiadany stopień o 300 zł dla każdego strażaka. Podwyżka ta wynikała ze zwiększenia wielokrotności kwoty bazowej, stanowiącej przeciętne uposażenie strażaków Państwowej Straży Pożarnej z 2,59 do 2,81, co przełożyło się na wzrost przeciętnego uposażenia strażaków o 8,5 %.

W kwestii dotyczącej postulatu wzrostu wynagrodzeń w służbie, wskazać należy także, iż faktycznie w związku z przyjęciem budżetów państwa na lata 2010 - 2015 „zamrożeniu” uległy kwoty bazowe dla

pracowników korpusu służby cywilnej i funkcjonariuszy, które w wymienionym okresie zostały ustalone na poziomie 2009 r., wynoszące odpowiednio 1 873,84 zł i 1523,29 zł. Nadmienić przy tym należy, że każdemu funkcjonariuszowi Państwowej Straży Pożarnej od 01 października 2012 r., jak już wyżej wspomniano, podwyższono na stałe kwotę dodatku za stopień o 300,00 zł. Powyższa zmiana miała miejsce w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 października 2012 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej, stanowiącej przeciętne uposażenie funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2012 r. poz. 1189) i rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 października 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2012 r. poz. 1199).

Obecnie w Sejmie trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, zawierającym propozycje, które mają zachęcić strażaków do pozostawania w służbie jak najdłużej. Proponuje się w nim wprowadzenie zasady podwyższenia uposażenia zasadniczego, bardziej odczuwalnego od obecnie obowiązującego, według mechanizmu progresywnego liniowego tj. o 2 % po 2 latach służby i wzrastającym o 1 % należnego uposażenia zasadniczego za każdy następny rok służby, aż do wysokości 20 % po 20 lat służby i progresywnego interwałowego - w dwuletnich interwałach czasowych, z wyjątkiem ostatniego trzyletniego interwału dla wysługi powyżej 32 lat służby, tj. od 22 % po 22 latach do 32 % po 32 latach służby i 35 % po 35 latach służby.

Ad. 2. Opracowanie i wdrożenie ustawy modernizacyjnej obejmującej w swoim zakresie wzrost nakładów na wydatki osobowe, poprawę warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w służbie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przeprowadziło wstępną analizę potrzeb służb w tym zakresie. W lutym br. Komenda Główna PSP przekazała do Ministerstwa potrzeby Państwowej Straży Pożarnej dotyczące kontynuacji przygotowywanego programu modernizacji służb resortu spraw wewnętrznych w latach 2016 - 2019 na kwotę 1.652.877 tys. zł. Natomiast w marcu br. przekazano do Ministerstwa aktualizację ograniczoną do niezbędnego minimum obejmującą m.in. inwestycje budowlane, sprzęt transportowy, sprzęt teleinformatyczny i łączności oraz zakup wyposażenia ochronnego (umundurowanie specjalne) na kwotę 851.340 tys. zł.

Ad.3. Urealnienie budżetów komend.

Zgodnie z obowiązującym trybem i zasadami prac nad ustawą budżetową, limity wydatków dla komend wojewódzkich PSP oraz wysokość dotacji komend powiatowych/miejskich PSP określają wojewodowie będący dysponentami części 85 budżetu państwa.

Ustawa budżetowa na 2015 r. przewiduje w części 85 budżetu państwa wydatki w łącznej kwocie 2.247.774 tys. zł, z czego:

- budżet państwa - 2.195.996 tys. zł;

- budżet środków europejskich - 51.778 tys. zł,

co oznacza wzrost w stosunku do wielkości ujętych w ustawie budżetowej na 2014 r. nominalnie *per saldo* o 63.958 tys. zł.

Wzrost limitu wydatków w stosunku do ustawy budżetowej na 2014 r. spowodowany jest zwiększeniem:

- pozostałych wydatków o kwotę 1.107 tys. zł;
- świadczeń na rzecz osób fizycznych o kwotę 1.808 tys. zł;
- wydatków płacowych wraz z pochodnymi o kwotę 2.309 tys. zł;
- wydatków majątkowych o kwotę 8.381 tys. zł;
- wydatków na realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej (budżet państwa i budżet środków europejskich) o kwotę 50.353 tys. zł.

Podczas prac parlamentarnych nad projektem ustawy budżetowej na 2014 r., dokonane zostało zwiększenie wydatków PSP w części 85 - Budżety wojewodów o kwotę 10 000 tys. zł na wydatki rzeczowe w komendach powiatowych/miejskich PSP ponoszonych w szczególności na konserwację i certyfikację sprzętu specjalistycznego, odnowienie operacyjnych zapasów środków gaśniczych oraz utrzymanie na niezbędnym poziomie sprzętu ochrony osobistej ratowników.

Ponadto, w 2015 r. nastąpiło zwiększenie wydatków majątkowych o kwotę 8.000 tys. zł (w trakcie prac parlamentarnych nad projektem ustawy budżetowej na 2015 r.).

W budżetach komend wojewódzkich i powiatowych zostały również ujęte środki w kwocie 3.111 tys. zł na sfinansowanie włączenia na trwałe od 1 stycznia 2015 r. do wynagrodzeń pracowników cywilnych kwoty 145 zł miesięcznie na 1 etat.

Dodatkowo, w ramach rezerwy celowej poz. 69 „Środki na modernizację Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu” na realizację przez jednostki organizacyjne PSP, ujęto w 2014 r. kwotę 17 000 tys. zł, a w 2015 r. kwotę 15 100 tys. zł. Środki przeznaczone będą na wydatki majątkowe jednostek organizacyjnych PSP na wsparcie finansowe zadań inwestycyjnych polegających na kontynuacji budowy, przebudowy i rozbudowy strażnic.

W celu prawidłowego wypełnienia przepisów ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz.U. z 2013 r. poz. 1635, z późn. zm.), która nałożyła na Państwową Straż Pożarną zwiększenie reżimu dostępności systemu SWD-PSP, gwarantującego podwyższenie niezawodności funkcjonowania systemu m.in. w zakresie interoperacyjności, zwłaszcza we współpracy z systemem teleinformatycznym wykorzystywanym w CPR, nastąpi zwiększenie budżetów komend wojewódzkich i powiatowych PSP o kwotę 3 042 700 zł. Środki te ujęte są w rezerwie celowej poz. 9 „Środki na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego”.

Ad. 4. Wprowadzenie 100 % płatnych nadgodzin.

Obecnie, zgodnie z art. 97c ust. 1 ustawy o PSP, rekompensata pieniężna za przedłużony czas służby, za jedną godzinę służby, stanowi 60 % z 1/172 przeciętnego uposażenia, obowiązującego w okresie rozliczeniowym. Aktualnie wynosi ona 14,93 zł i jest jednakowa dla wszystkich strażaków.

Odnosząc się do Państwa postulatu, w Komendzie Głównej PSP dokonano szacunkowych wyliczeń kosztów związanych z wysokością rekompensaty pieniężnej za jedną godzinę, wyliczoną jako 100 % z 1/172 uposażenia danego strażaka.

Na podstawie posiadanych danych i przeprowadzonej analizy, szacunkowy roczny koszt nadgodzin generowanych w PSP wynosiłby około 150 mln zł, zaś stawka za godzinę rekompensaty wynosiłaby od min. 13,75 zł do max. 40,58 zł (średnio 22,25 zł).

Ad. 5. Podjęcie inicjatywy ustawodawczej.

Aktualnie, zarówno w MSW, jak też w Komendzie Głównej PSP, nie są prowadzone prace mające na celu zmianę przepisów w zakresie wskazanym w tym punkcie Państwa petycji.

Ad. 6. Ujednoczenie zasad emerytalnych dla funkcjonariuszy przyjętych do służby po 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2013 r. poz. 667, z późn. zm.), obecnie obowiązują trzy różne zasady obliczania emerytur dla funkcjonariuszy PSP.

Inne zasady obowiązują funkcjonariuszy, którzy pozostawali w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., inne - funkcjonariuszy, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a jeszcze inne funkcjonariuszy, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r. Zgodnie z art. 15 ust. 1 ww. ustawy, emerytura dla funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., wynosi 40 % podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta o:

- 1) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy dalszy rok tej służby;
- 2) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy rok okresów składkowych poprzedzających służbę, nie więcej jednak, niż za trzy lata tych okresów;
- 3) 1,3 % podstawy wymiaru - za każdy rok okresów składkowych ponad trzyletni okres składkowy, o którym mowa w pkt 2;
- 4) 0,7 % podstawy wymiaru - za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę.

Wyliczoną w ten sposób emeryturę, zgodnie z ust. 2 tego artykułu, podwyższa się o:

- 1) 2 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio w charakterze nurków i pletwonurków oraz w zwalczaniu fizycznym terroryzmu;
- 2) 1 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio:
 - a) w składzie personelu latającego na samolotach i śmigłowcach,
 - b) w składzie załóg nawodnych jednostek pływających,
 - c) w charakterze skoczków spadochronowych i saperów,
 - d) służbie wywiadowczej za granicą;
- 3) 0,5 % podstawy za każdy rok służby pełnionej w warunkach szczególnie zagrażających życiu i zdrowiu.

Art. 15 ust. 3 ww. ustawy reguluje również możliwość podwyższenia emerytury o 0,5 % podstawy wymiaru za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia służby na froncie w czasie wojny oraz w strefie działań wojennych.

Zgodnie z ust. 3a, jeżeli w wysłudze emerytalnej są uwzględniane okresy służby wojskowej, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2, emeryturę podwyższa się na zasadach przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych.

Art. 15 ust. 4 daje możliwość podwyższania emerytury o 15 % podstawy wymiaru emerytowi, którego inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą. Zgodnie z art. 15 ust. 5 tej ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury i obliczaniu jej wysokości, okresy, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Podstawę wymiaru emerytury dla funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. stanowi uposażenie należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku.

W przypadku natomiast funkcjonariusza, który został przyjęty do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., zgodnie z art. 15a cyt. powyżej ustawy, emerytura wynosi 40 % podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta na zasadach określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 - 5. Tym samym oznacza to, że emerytura liczona w ten sposób wzrasta wyłącznie za lata służby i ewentualnie inwalidztwo pozostające w związku ze służbą.

W myśl art. 18 ust. 3 ustawy emerytalnej, w przypadku, gdy suma emerytury obliczonej na podstawie art. 15a przysługującej łącznie z emeryturą z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest niższa od kwoty najniższej emerytury, emeryturę policyjną podwyższa się w taki sposób, aby suma tych emerytur nie była niższa od kwoty najniższej emerytury.

Podstawę wymiaru emerytury dla funkcjonariusza, który został przyjęty do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. stanowi uposażenie należne funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku.

Zaznaczyć należy, że przepis art. 15a został dodany przez art. 7 pkt 9 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 166, poz. 1609), z dniem 1 października 2003 r.

Nowy sposób obliczania emerytury dla osób, które po raz pierwszy wstąpiły do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., a jednocześnie oprócz okresów służby miały także okresy „cywilnej” pracy, miał umożliwić tym osobom prawo do dwóch emerytur z dwóch różnych źródeł. Emeryturę tzw. policyjną (wyłącznie za lata służby) miały one otrzymywać z Zakładu Emerytalno - Rentowego MSW, a emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym (za lata „cywilnej” pracy) z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wprowadzone w 2003 r. zmiany zmierzały do uzyskania autonomii zarówno systemu zaopatrzeniowego, jak też systemu ubezpieczeniowego.

Zaznaczyć również należy, że projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw był wówczas przedstawiony do opinii związkom zawodowym, wśród nich m.in. Związkowi Zawodowemu Strażaków „Florian”. Jak wynika z omówienia wyników konsultacji społecznych, nie zakwestionowano propozycji wprowadzenia nowego sposobu obliczania emerytur dla m.in. funkcjonariuszy, którzy po 1 stycznia 1999 r. po raz pierwszy wstąpili do służby.

Funkcjonariuszowi przyjętemu po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r. do służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub w Służbie Więziennej emerytura przysługuje na zasadach i w wysokości określonych w rozdziale 1a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r.

Zgodnie z art. 18b cyt. ustawy, emerytura przysługuje funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który w dniu zwolnienia posiada ukończone 55 lat życia i co najmniej 25 lat służby w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej lub w Służbie Więziennej. Natomiast jako równorzędny ze służbą traktuje się okres służby wojskowej uwzględniany przy ustalaniu prawa do emerytury wojskowej. Do wysługi emerytalnej zalicza się również okresy, o których mowa w art. 16 ust. 2, tj. okresy pozbawienia wolności i odbywania kary pozbawienia wolności oraz okresy zawieszenia w czynnościach służbowych, w przypadku, gdy funkcjonariusz został uniewinniony lub postępowanie karne zostało umorzone, albo w sytuacji, gdy nie został ukarany karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.

Do okresów służby, od których uzależnione jest nabycie prawa do emerytury lub dalszych okresów służby, za które wzrasta podstawa wymiaru emerytury, zgodnie z art. 18 c, zalicza się okres urlopu wychowawczego, udzielonego w trakcie pełnienia służby, w wymiarze łącznym nie większym, niż 3 lata.

Zgodnie z art. 18e ww. ustawy, emerytura dla funkcjonariusza wynosi 60 % podstawy jej wymiaru za 25 lat służby i wzrasta o 3 % za każdy dalszy rok tej służby. Emeryturę podwyższa się o 0,5 % podstawy jej wymiaru za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia służby na froncie w czasie wojny oraz w strefie działań wojennych. Tym samym, emerytura liczona w ten sposób wzrasta wyłącznie za lata służby i ewentualnie inwalidztwo pozostające w związku ze służbą.

Dodatkowo, dla funkcjonariuszy, którzy podjęli po raz pierwszy służbę po dniu 31 grudnia 2012 r. wprowadzono nową zasadę naliczania podstawy wymiaru emerytury. W myśl art. 18f cyt. ustawy, podstawę wymiaru emerytury stanowi średnie uposażenie funkcjonariusza należne przez okres kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez funkcjonariusza. Natomiast w przypadku niewskazania przez funkcjonariusza kolejnych lat kalendarzowych podstawę wymiaru emerytury stanowi średnie uposażenie funkcjonariusza należne przez okres kolejnych 10 lat kalendarzowych, poprzedzających rok zwolnienia ze służby.

Przedstawiając powyższe należy wskazać, że data podjęcia służby przez funkcjonariusza PSP decyduje o późniejszym sposobie naliczania jego emerytury. W zakresie zmian wprowadzanych do ustawy emerytalnej wypowiadać się mogą poszczególne związki zawodowe. Obecnie nie są znane próby ujednoczenia sposobu naliczania emerytur dla strażaków, którzy po raz pierwszy podjęli służbę po 1 stycznia 1999 r.

Ad. 7. Prowadzenie merytorycznego, skutecznego i partnerskiego dialogu społecznego.

Komendant Główny PSP odnosząc się do zawartej w piśmie oceny, że cyt. „dotychczasowy dialog społeczny w naszej służbie nie jest na należyłym poziomie i został sprowadzony do niewiele znaczącego hasła, za którym skrywa się jedynie lekceważenie przez stronę służbową głosu tysięcy polskich strażaków którego wyrazicielem jest związek zawodowy” stwierdził, iż w Państwowej Straży Pożarnej od 29 grudnia 1997 r. obowiązuje „Porozumienie o zasadach współdziałania pomiędzy Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej a Centralami Związków Zawodowych działającymi w strukturach PSP”. W porozumieniu tym określone zostały zasady współpracy, w tym zasady opiniowania, konsultacji i uzgodnień. W ramach tego porozumienia oraz przepisów o związkach zawodowych, opiniowane są i konsultowane projekty aktów prawnych dotyczące praw i obowiązków funkcjonariuszy pożarnictwa. Innym przykładem są coroczne uzgodnienia zasad rozdziału środków finansowych pozostających w dyspozycji Komendanta Głównego PSP na nagrody i zapomogi strażaków.

Na żądanie central związków zawodowych działających w strukturach Państwowej Straży Pożarnej, przekazywane są informacje niezbędne do prowadzenia działalności związkowej, w szczególności dotyczących warunków pracy i zasad wynagradzania.

Komendant Główny PSP albo Zastępca Komendanta Głównego PSP wraz z doradcą realizującym zadania w zakresie współpracy ze związkami zawodowymi oraz Dyrektorami Biur KG PSP (odpowiednio do tematyki spotkania) na zaproszenie strony związkowej uczestniczą w posiedzeniach Zarządu Krajowego Związku Zawodowego Strażaków FLORIAN (a także w analogicznych posiedzeniach dwóch pozostałych central związków zawodowych funkcjonujących w PSP) oraz innych spotkaniach, na których omawiane są problemy nurtujące stronę związkową z zakresu funkcjonowania formacji. Dla przykładu - w 2013 r. uczestniczono w 6, a w 2014 r. w 9 takich spotkaniach.

Z poważaniem,

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
z. up. Stanisław KAKOCZY
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

1. Sekretariat Prezesa Rady Ministrów (dot. pisma z dnia 22 kwietnia 2015 r. znak: SEK-4441-1(17)/15)
2. Pełnomocnik Ministra Spraw Wewnętrznych ds. Kontaktów ze Związkami Zawodowymi